

Ringvirkninger og samfunnseffekter av Vidju Holdings aktivitet

Av Jonas Erraia, Per Fredrik Johnsen, Christoffer Thalberg Hamnes og Aljoscha Schöpfer

Menon-publikasjon Nr. 125

2025

Forord

På oppdrag for Vidju Holding har Menon Economics analysert ringvirkninger og samfunnseffekter av konsernets virksomhet. Analysen dekker både konsernets heleide datterselskaper og de selskapene hvor Vidju har en betydelig eierandel. Formålet er å kvantifisere de direkte og indirekte ringvirkningene av aktivitetene, samt å belyse hvordan Vidju, gjennom sin kommunale eierskapsmodell, bidrar til lokal og regional utvikling i Hallingdal. Vidju Holding er et kommunalt eid konsern hvor de seks eierkommunene i Hallingdal har gått sammen om å utvikle en langsiktig og strategisk modell for verdiskaping og samfunnsansvar.

Ansvarlig for prosjektet hos Menon har vært Jonas Erraia, mens Per Fredrik Johnsen har vært prosjektleder. Christoffer Hamnes har vært prosjektmedarbeidere.

Menon Economics er et forskningsbasert analyse- og rådgivningsselskap i skjæringspunktet mellom foretaksøkonomi, samfunnsøkonomi og næringspolitikk. Vi tilbyr analyse- og rådgivningstjenester til bedrifter, organisasjoner, kommuner, fylker og departementer. Vårt hovedfokus ligger på empiriske analyser av økonomisk politikk, og våre medarbeidere har økonomisk kompetanse på et høyt vitenskapelig nivå. Vi takker Vidju Holding for et spennende oppdrag. Vi takker også alle intervjuobjekter for gode innspill underveis i prosessen. Samtlige bilder i rapporten uten kildehenvisning, er mottatt fra Vidju Holding. Menon står ansvarlig for alt innhold i rapporten.

September 2025

Jonas Erraia

Partner

Prosjektansvarlig

Menon Economics

Per Fredrik Johnsen

Senior manager

Prosjektleder

Menon Economics

Innhold

1

Sammendrag

2

Innledning og bakgrunn

3

Kort om Hallingdal

4

Ringvirkningsanalyse av Vidju

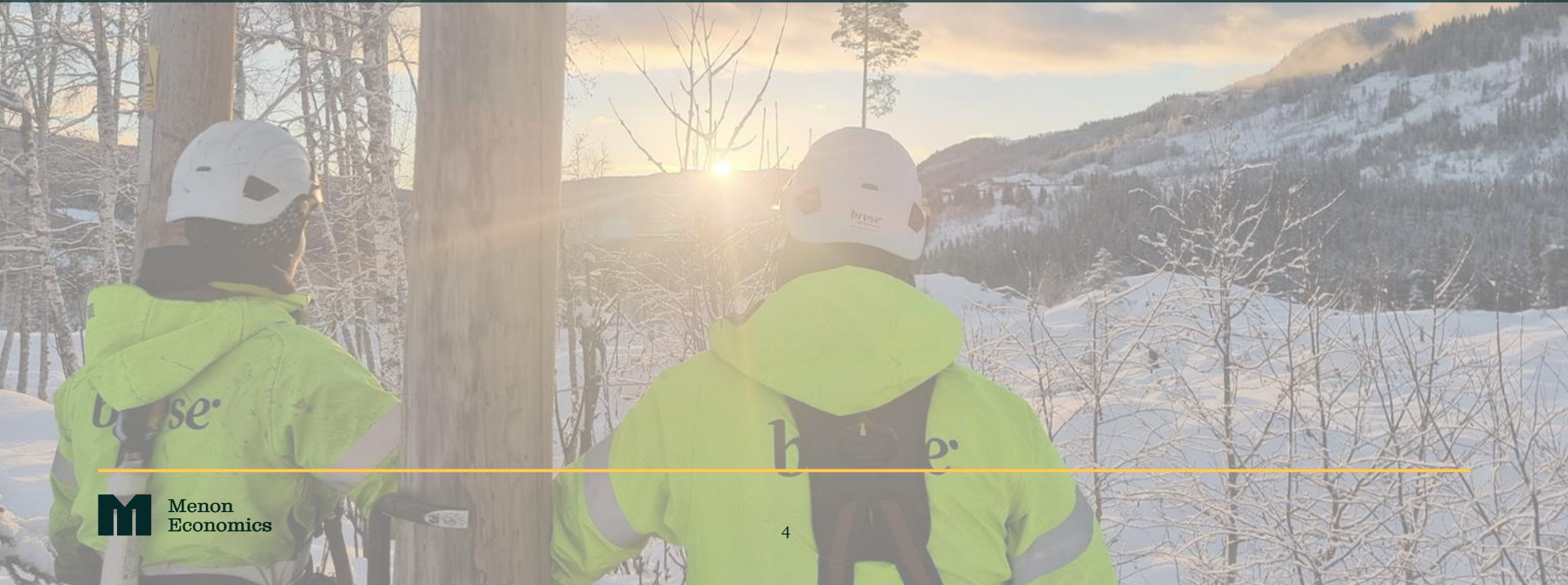
5

Samfunnseffekter av Vidju

6

Vedlegg

Sammendrag

Sammendrag: Vidju-selskapene understøttet 270 årsverk totalt, hvorav 210 av disse er i Hallingdal

Vidju-konsernet har sin opprinnelse som nettselskap i Hallingdal, men har gjennom reinvesteringer og strategiske satsinger utviklet seg til et bredt konsern med 7 selskaper og minoritetseierskap i ytterligere 10 selskaper. Porteføljen spenner fra energi, fiber og telekom til eiendom, bioenergi og fornybare satsinger. Selskapet eies av de seks Hallingdalskommunene, og har en tydelig ambisjon om å være en regional utviklingsaktør – ikke kun en kommersiell virksomhet.

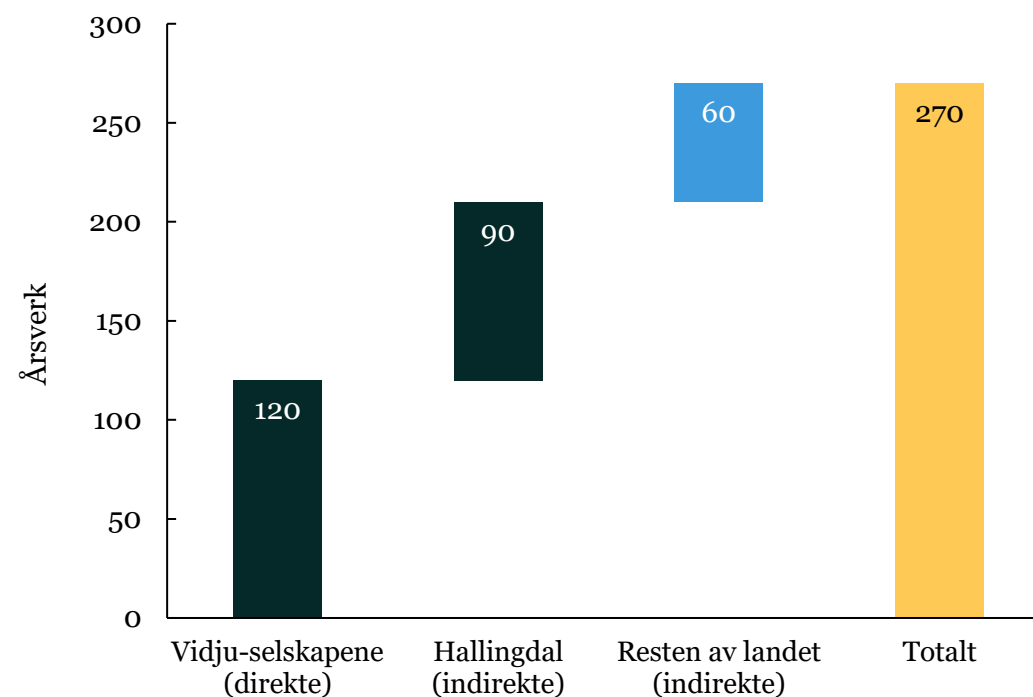
Denne rapporten analyserer ringvirkninger og samfunnseffekter av Vidju-konsernet og selskap Vidju har minoritetseierskap i. Formålet har vært å kvantifisere de direkte og indirekte effektene av konsernets virksomhet, og å belyse hvordan selskapet – gjennom sin nåværende strategi – bidrar til lokal og regional utvikling i Hallingdal.

Vidju-konsernet **understøttet i 2023 rundt 270 årsverk og 387 millioner kroner i verdiskaping**. Av dette var om lag 120 årsverk direkte i konsernets selskaper, mens 147 årsverk ble skapt indirekte gjennom ringvirkninger. En høy andel lokale leverandører gjør at effektene i stor grad materialiserer seg i Hallingdal. Av de indirekte årsverkene er **90 lokalisert i regionen**.

Hallingdalsregionen kjennetegnes av sterk posisjon innen reiseliv, men også sårbarhet på grunn av høy næringskonsentrasjon og sesongvariasjoner. Befolkningsveksten er svak sammenlignet med mer sentrale områder, og regionen har lav andel kunnskapsintensive arbeidsplasser. Det forsterker behovet for et mer robust næringsgrunnlag.

Figur A: Samlede sysselsettingseffekter fra Vidju-selskapene i 2023.

Kilde: Menon Economics

Sammendrag: Vidju-selskapene bidrar til lokale kjøp og kompetansearbeidsplasser i Hallingdal

Eiermodellen skiller Vidju fra privateide aktører ved at hensynet til samfunnsnytte og regional utvikling veier tungt ved siden av de økonomiske målene. Kommunalt eierskap muliggjør et bredere perspektiv på verdiskaping, med særlig vekt på trippel bunnlinje: økonomi, samfunn og miljø.

Analysen har identifisert fire områder hvor Vidju Holding har særlig samfunnsmessig betydning:

Høy andel lokale kjøp: Vidju har bevisst valgt å prioritere lokale leverandører, selv om dette i enkelte tilfeller kan innebære høyere kostnader. Strategien har betydning for små samfunn, der selv moderate innkjøp skaper viktige ringvirkninger. En kartlegging viste at Bruse i 2021 hadde rundt 60 prosent lokale leverandører, noe som innebærer at en større del av verdiskapingen forblir i Hallingdal. I tillegg har Bruse valgt å beholde enkelte funksjoner in-house, som ellers ofte outsources til store aktører utenfor regionen. Selskapet bidrar derfor både til å holde arbeidsplasser i regionen, styrket lokalt næringsliv og økte skatteinntekter for kommunene. Våre beregninger viser at dersom andelen lokale kjøp i Vidju-konsernet reduseres fra 60 til 30 prosent, faller de lokale sysselsettingseffektene med over 50 prosent.

Kompetansearbeidsplasser: Hallingdal har den laveste sysselsettingen i kunnskapsintensive næringer blant kommuneregionene på de sentrale Østlandet (fylkene Buskerud, Oslo, Akershus og Østfold). Dette gjør tilgang til attraktive jobber for høyt utdannede ekstra viktig. Vidju-konsernet har bidratt til å bygge opp slike arbeidsplasser, blant annet gjennom Bruse, som har vokst fra fem til 30 ansatte på åtte år. Kompetansearbeidsplasser gjør regionen mer attraktiv for familier, reduserer arbeidsmarkedets sårbarhet og legger grunnlag for et mer robust næringsliv.

Høy andel lokale kjøp

Kompetansearbeidsplasser

Sammendrag: Vidju-selskapene bidrar til samfunnssikkerhet, beredskap og næringsutvikling i Hallingdal

Samfunnssikkerhet og beredskap: Vidju Strøm (gjennom Føie AS) og fiber er kritisk infrastruktur, og lokal tilstedeværelse av montører og teknikere gir høyere beredskap enn sentraliserte modeller. Under ekstremværet Hans i 2023 viste dette seg å være avgjørende. Selv om lokal beredskap gir høyere kostnader i normalsituasjoner, kan den samfunnsøkonomiske gevinsten i krisesituasjoner være stor. I tillegg gir stabil fiber og strøm grunnlag for digitalisering, hjemmekontor og etablering av kunnskapsarbeidsplasser utenfor byene.

Næringsutvikling og rolle som regional tilrettelegger: Vidju fungerer som kobler mellom kapital, nettverk og kompetanse i Hallingdal. Konsernet har deltatt i prosjekter med næringsaktører som Defa og deltatt i innovasjonsnettverk. Slik har Vidju fungert som katalysator for etablering av nye bedrifter og utprøving av teknologi. Konsernet satser og utforsker grønne næringer som sol, hydrogen og biokull, som kan redusere sårbarheten i regionens næringsliv og skape nye arbeidsplasser. Vår analyse viser at Vidju Holding har et betydelig samfunnsmessig fotavtrykk. Selskapet bidrar ikke bare gjennom arbeidsplasser og verdiskaping, men også som pådriver for lokal utvikling, beredskap og næringsutvikling. Dette gir Hallingdal et mer robust og fremtidsrettet næringsgrunnlag.

Samfunnssikkerhet og
beredskap

Næringsutvikling og regional
tilrettelegger

Introduksjon og bakgrunn

Vidju sin historie og strategiske posisjon

Vidju Holding (heretter kalt «Vidju») er et konsern i Hallingdal som eies av de seks kommunene Hol, Ål, Gol, Hemsedal, Nesbyen og Flå kommune. De har gått sammen om å utvikle en langsiktig og strategisk modell for verdiskaping og samfunnsansvar. Som eierstruktur skiller dette seg fra rent private selskaper ved at hensynet til samfunnsnytte og regional utvikling veier tungt ved siden av de forretningsmessige målene.

Vidju har sin opprinnelse som et tradisjonelt nettselskap i Hallingdal, med ansvar for å bygge og vedlikeholde strømmettet i regionen. Etter hvert tok selskapet en aktiv rolle i å utvikle moderne fiberinfrastruktur, som har gjort bredbånd og digitale tjenester tilgjengelig for både husstander, hytter og næringsliv.

Vidju ser på seg selv som en regional samfunnsaktør, ikke bare en kommersiell virksomhet. Som katalysator for satsing på kritisk infrastruktur har konsernet bidratt til å gjøre Hallingdal mer attraktivt for både bosetting, næringsliv og besøkende. Med lokalt eierskap, teknologikompetanse og et bredt tjenestespekter, har Vidju etablert seg som en sentral aktør for bærekraftig vekst og utvikling i regionen.

Gjennom hele reisen har Vidju sine kommunale eiere valgt å reinvestere overskuddet i stedet for å ta ut utbytte. Overskuddet har blitt brukt til å bygge videre på grunnleggende infrastruktur og utvikle nye satsingsområder. Dette har gradvis lagt grunnlaget for et bredt konsern med eierskap i 17 selskaper, med kompetanse innen alt fra energi og bredbånd til elbillading, solenergi og IoT-løsninger.

Organisering og eierskap i Vidju

Som sagt, har Vidju utviklet seg fra å være et tradisjonelt energiselskap til et konsern med en mangfoldig portefølje som blant annet omfatter nett, fiber, trepellets og nye energiformer. I dag består konsernet av seks datterselskaper i tillegg til Vidju Holding, illustrert under.

 Bruse er Hallingdals lokale fiber- og teknologiselskap. Siden etableringen i 2017 har selskapet bygget og driftet fibernett i regionen, og tilbyr bredbånd, TV- og strømnetjenester fra Altibox, samt solenergi og elbillading 85 % eid av Vidju	Snøgg Fiber Snøgg eier og investerer i fibernett i Hallingdal, og tilbyr mørk fiber, kapasitet og tilpassede tjenester til nasjonale og regionale teleaktører. Selskapets infrastruktur danner grunnlag for bredbånds-tjenester gjennom blant annet Bruse AS. 86 % eid av Vidju	 Hallingdal Teleservice ble etablert i 2018 og tilbyr utbygging, drift og vedlikehold av fibernett, telekomanlegg og solkraft. Selskapet er basert i Flå, leverer montasjeoppdrag for blant annet Bruse, og har montører som arbeider både i og utenfor Hallingdal. 100 % eid av Vidju	 Hallingkonsult, etablert i 1990, tilbyr tjenester innen landmåling, arealplanlegging og prosjektledelse knyttet til bredbåndsutbygging. Med kontorer i Flå og Gol leverer selskapet løsninger til næringsliv, offentlig sektor og privatpersoner i Hallingdal. 100 % eid av Vidju	Hallingdal Bio Energi Hallingdal Bio Energi arbeider for økt bruk av fornybar bioenergi gjennom etablering av nærvarmeanlegg. Målet er å avlaste strømmettet i Hallingdal ved å bruke rett energibærer til rett formål, og dermed bidra til et mer bærekraftig og miljøvennlig samfunn. 100 % eid av Vidju	Vidju Eiendom Vidju Eiendom eier og forvalter eiendommer i Hallingdal, blant annet lokalene i Lienvegen 41 på Geilo. Selskapet tilbyr moderne og velholdte fasiliteter som støtter leietakernes virksomhet og utvikling. 100 % eid av Vidju
---	--	---	--	---	--

I tillegg til flere av konsernets datterselskaper har Vidju eierandel i en rekke andre selskaper som har vært viktige inn i analysen. Dette inkluderer blant annet Føie, som er et nettselskap som utvikler, drifter og vedlikeholder strømmettet i Hallingdal, og Hallingdal Trepellets som har sin fabrikk i Kleivi.

Kort om Hallingdal

Lav befolkningsvekst som blir negativt de neste tiårene

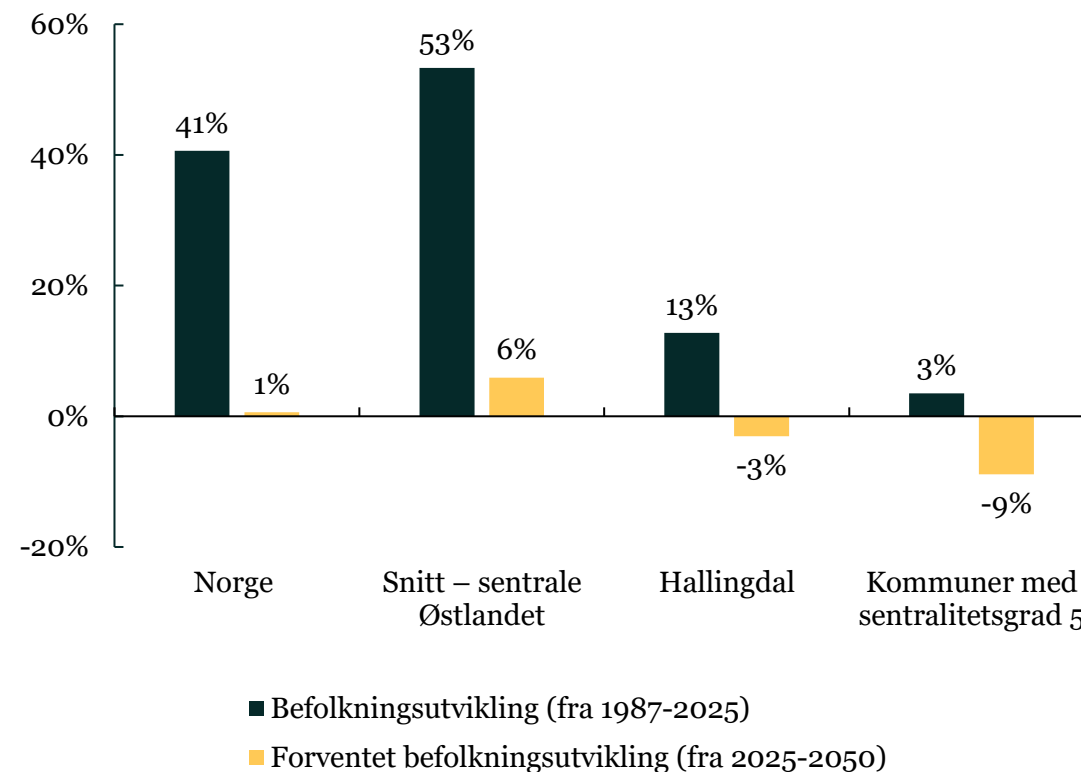
Før vi går inn på ringvirkningene og samfunnseffektene av Vidju Holding, bruker vi litt tid på å se på behovet for en slik samfunnsaktør. Dette gjør vi ved å se på befolkningsutviklingen, næringskonsentrasjonen og produktiviteten i Hallingdal.

Befolkningen i Norge har økt markant de siste tiårene, men veksten er konsentrert i de mest sentrale områdene og ventes å avta fram mot 2050. Figuren til høyre viser at det sentrale Østlandet (tidligere Viken) har hatt over 50 prosent vekst siden slutten av 1980-tallet og forventes å holde moderat vekst videre. Hallingdal har i samme periode økt med om lag 13 prosent, men framskrivingene peker mot en nedgang fram mot 2050. Det gir et smalere rekrutteringsgrunnlag enn i sentrale strøk og skjerper behovet for tiltak som tiltrekker seg og beholder arbeidskraft.

De fleste Hallingdalskommuner har lav sentralitet. Alle har sentralitetsklasse 5, med unntak av Gol som har sentralitetsklasse 4. Ser vi på alle landets kommuner med sentralitetsklasse 5 samlet, er veksten i arbeidsfør alder siden 1986 bare rundt 3 prosent – i praksis nullvekst. På den bakgrunnen fremstår Hallingdals 13 prosent som relativt sterkt sammenlignet med tilsvarende distrikter. Samtidig er variasjonen internt stor: Hemsedal har nær doblet befolkningen i arbeidsfør alder, mens Hol har hatt en nedgang på om lag 3 prosent. Det betyr at regionen samlet sett står bedre enn mange andre distriktsområder, men at kommunene opplever ulik utvikling (Se vedlegg 2 for mer detaljert oversikt). Samlet sett peker tallene likevel på at rekruttering og samfunnsutvikling kommer til å bli enda vanskeligere i årene som kommer

Den gjør det særlig viktig å bygge attraktive og velfungerende lokalsamfunn som kan trekke til seg både arbeidstakere og familier. Interessante arbeidsplasser, gode tjenester, og et attraktivt fritidstilbud er sentrale faktorer for å sikre bosetting og stabil arbeidskraft i regionen.

Figur 1: Befolkningsutvikling for aldersgruppen 20-64 år. 1986-2025, og framskrivninger til 2050. Kilde: SSB²

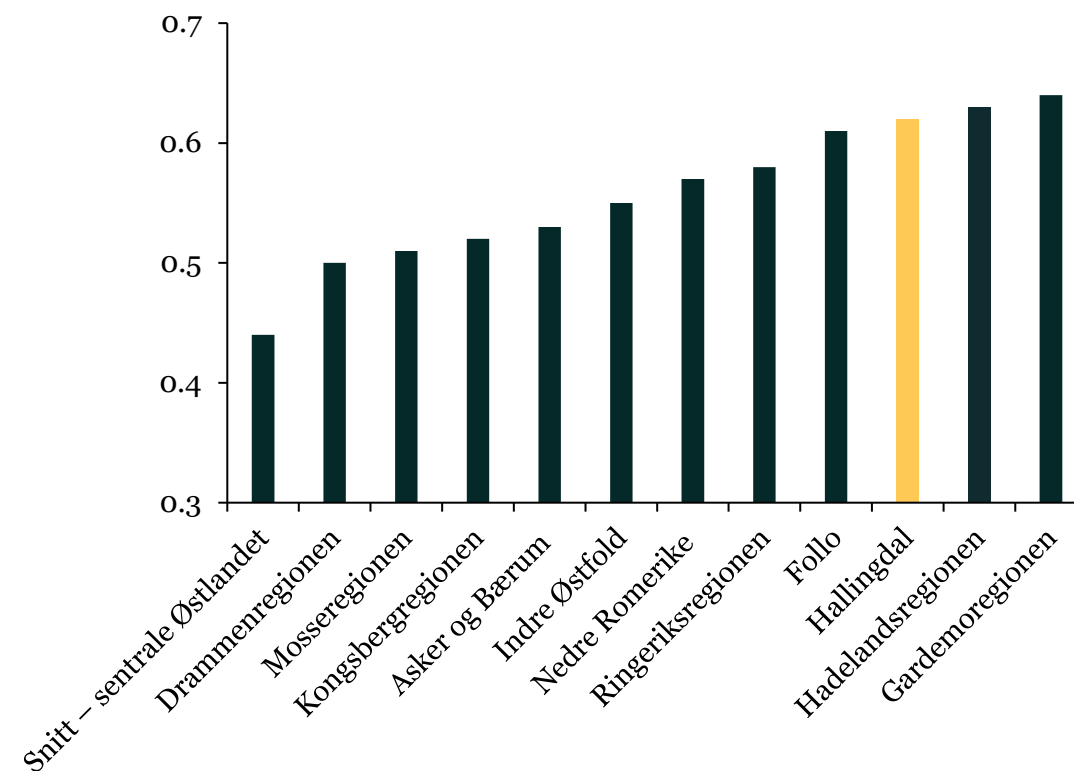
En konsentrert næringslivsstruktur skaper sårbarheter i Hallingdal

Hallingdal har en næringsstruktur som i stor grad er bygget rundt reiselivet. Med destinasjoner som blant annet Hemsedal, Geilo og Nesbyen har regionen opparbeidet seg en sterk posisjon innen turisme og reiseliv, men avhengigheten gjør økonomien sårbar. Videre er næringer som typisk betjener lokale markeder, eksempelvis handel og bygg- og anleggsbransjen, dominerende i regionen. Dette er også et resultat av etterspørselen fra hyttefolk som bygger og vedlikeholder hytter og benytter seg av mange av de samme kommersielle tilbudene som lokalbefolkningen, blant annet varehandelen. Sesongvariasjoner, værforhold og internasjonal etterspørsel gir store utslag i sysselsetting og inntekter, noe som ble særlig tydelig under pandemien.

Regionen har stor eksponering mot noen få næringer, reflektert ved en høy Gini-koeffisient, som vist i figuren til høyre. Det indikerer sårbarhet for svingninger i enkelt næringer. I tillegg er de største næringer i Hallingdal uproduktive, og den gjennomsnittlige månedslønnen for heltidsansatte er lavere enn landsgjennomsnittet.

For å styrke robustheten i næringslivet kan en bredere næringsstruktur være en vei fremover. Kraftproduksjon og forsyningsindustri spiller allerede en viktig rolle i regionen, men ansetter ikke mange. En videreutvikling av regionen i form av nye næringer, kombinert med satsinger innen teknologi og nye kompetansearbeidsplasser, er en måte å redusere sårbarheten og skape et bredere næringsgrunnlag som vil være til gunst for både bedrifter og husholdninger i Hallingdal.

Figur 2: Gini-koeffisient (mål på næringskonsentrasjon) for verdiskaping i næringslivet for kommuneregioner. Kilde: Menon Economics

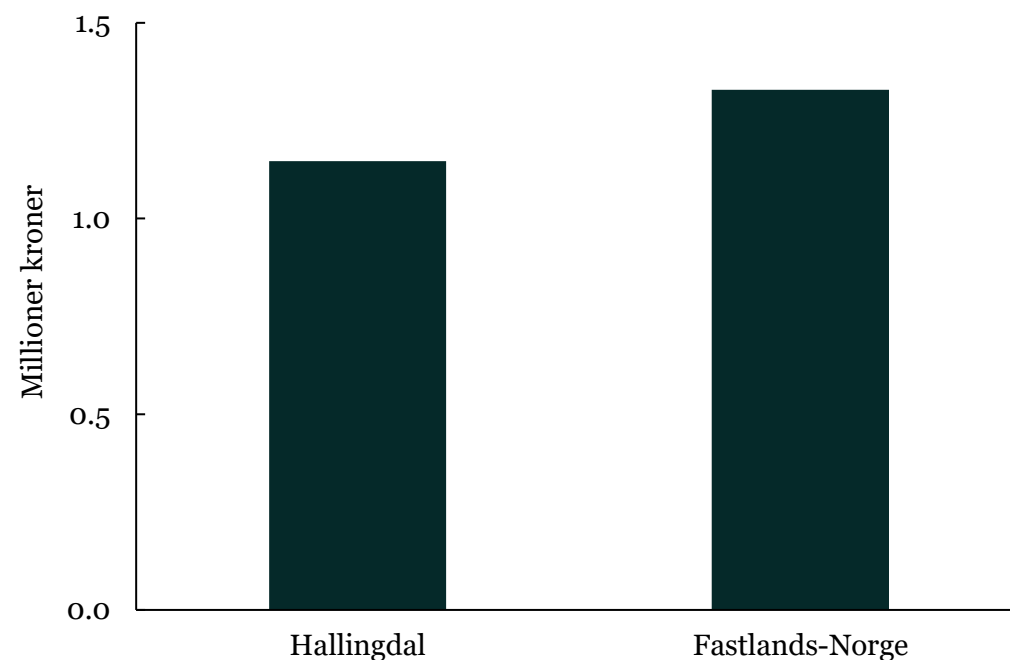
Hallingdal har lavere produktivitet enn Fastlands-Norge

Produktivitet er et mål på hvor mye verdiskaping eller produksjon man får ut av de innsatsfaktorer man putter inn. I denne analysen bruker vi arbeidskraftsproduktivitet som et mål på produktivitet. Denne er definert som verdiskaping per arbeidstime eller årsverk, og er en av de mest sentrale indikatorene på et samfunns økonomiske bærekraft. Høy produktivitet betyr at en region evner å skape stor økonomisk verdi med de ressursene som settes inn. Dette legger grunnlaget for høyere lønninger, sterkere konkurransekraft, større skatteinntekter og dermed bedre evne til å finansiere både offentlige tjenester og nye investeringer. På lang sikt – og i et makroperspektiv – er produktivitetsvekst den viktigste kilden til økt levestandard.

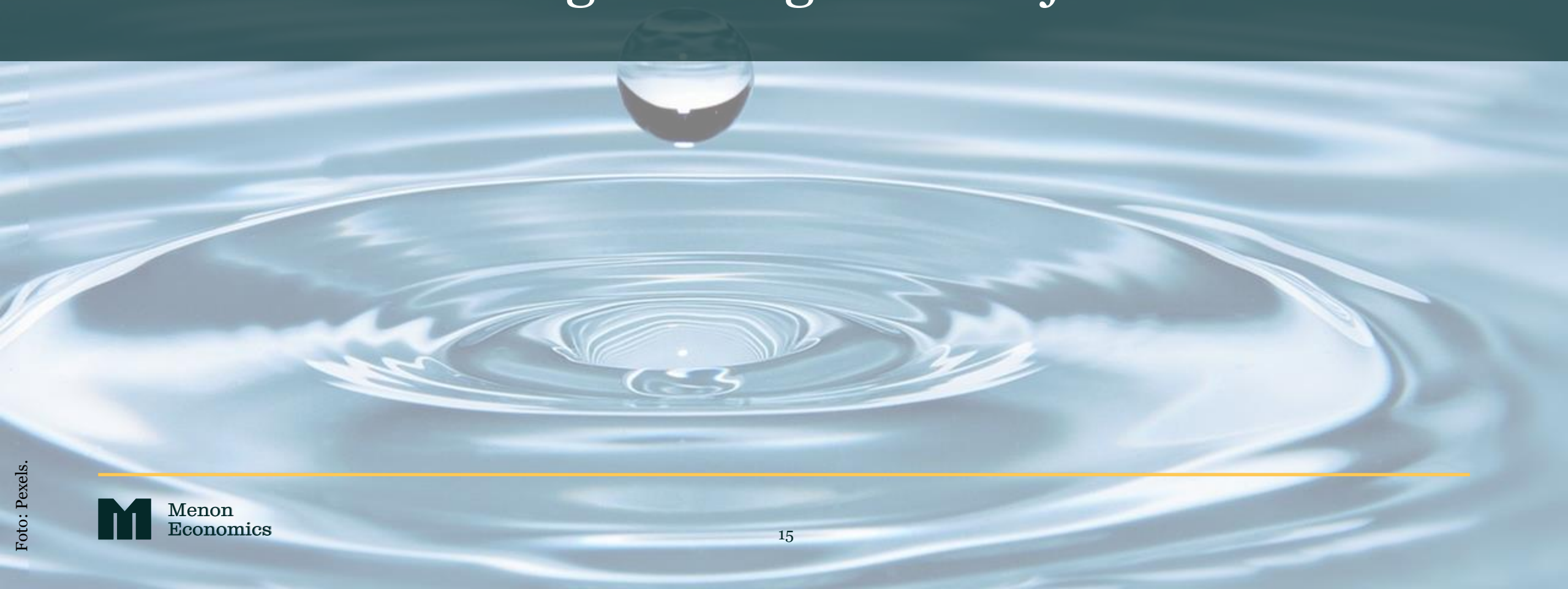
Som figuren viser, ligger Hallingdal lavere enn Fastlands-Norge. En viktig forklaring er næringsstrukturen: en stor andel av sysselsettingen er i arbeidsintensive næringer som reiseliv og tjenesteyting, der verdiskapingen per ansatt tradisjonelt er lavere enn i mer kapital- og teknologitunge næringer. Også når vi ser på veksten har denne vært lav. Dette er drevet av at økningen i sysselsetting er kommet i næringene med lavest produktivitet.

Lavere produktivitet innebærer at regionen har et svakere grunnlag for investeringer og innovasjon, og dermed en mer begrenset evne til å konkurrere med mer produktive områder. Tiltak som styrker kompetanse, teknologi og samarbeid mellom næringsaktører kan derfor gi særlig store gevinster i form av økt verdiskaping og bærekraftig vekst i Hallingdal.

Figur 3: Produktivitet i Hallingdal og Norge. Kilde: Menon Economics

Ringvirkninger av Vidju

Introduksjon til ringvirkninger

Her og på neste side gir vi en kort introduksjon til Menons modell for utarbeidelse av ringvirkningsanalyser.

Det er to måter Vidju-konsernet bidrar til å opprettholde økonomisk aktivitet. Den første er gjennom de direkte effektene, som består av sysselsetting og verdiskaping i konsernet selv. Den andre går gjennom konsernets vare- og tjenestekjøp: Når Vidju handler med leverandører, skaper det aktivitet og sysselsetting hos disse bedriftene. Leverandørene kjøper igjen inn fra sine underleverandører, og impulsen forplanter seg videre i økonomien. Summen av de direkte og indirekte effektene omtales som ringvirkninger. Figuren viser hvordan Vidju-konsernets innkjøp utløser slike effekter i flere ledd. Summen av de direkte og indirekte effektene er det vi kaller ringvirkninger, og vi måler ofte disse i enten sysselsetting eller verdiskaping. Verdiskaping er definert som summen av overskudd og lønnskostnader.

I tillegg kommer konsumeffekter, også kalt induserte effekter, som oppstår når ansatte som påvirkes av de direkte og indirekte effektene bruker sine inntekter på varer og tjenester. Videre kan konsernets virksomhet skape katalytiske effekter, som ikke alltid kan måles, men som kan innebære læring, innovasjon og utvikling av næringsklynger. Vi inkluderer ikke konsumeffekter i denne rapporten, men diskuterer i de kommende kapitlene noen av Vidju-konsernets katalytiske effekter.

Figur 4: Konseptuell visualisering av ringvirkningene

Det er viktig å være klar over at en ringvirkningsanalyse er en såkalt bruttoanalyse. Bruttoverdiskaping er høyere enn nettoverdiskaping, fordi den inkluderer verdiskapingen som kommer som følge av aktiviteten tilknyttet vare- og tjenestekjøp (herunder investeringer), men den sier ikke noe om den alternative anvendelsen av arbeidskraft eller kapital. Hvis det er mangel på arbeidskraft vil en del av sysselsettingseffektene man kommer frem til i en ringvirkningsanalyse bli hentet fra andre næringer og/eller regioner, og fører dermed ikke til en økning i samlet norsk sysselsetting.

Introduksjon til ringvirkninger

Alle ringvirkningsresultater i denne rapporten er gjort med utgangspunkt i Menons ringvirkningsmodell, ITEM. På denne siden forklarer vi kort hvordan ITEM beregner ringvirkningseffektene, samt hvordan modellen fordeler ut disse ringvirkningene geografisk.

SSBs kryssløpsmatrise viser omfang av leveranser, sysselsetting, skatter og avgifter, samt import og eksport i 64 NACE-næringer. Det er denne fordelingen som danner grunnlaget for modellen vår. Beregningene starter ved at vi plasserer en inntektsimpuls, i dette tilfellet Vidju-konsernets vare- og tjenestekjøp, inn i forskjellige næringskategorier. Modellen beregner med utgangspunkt i dette sysselsettings- og verdiskapingseffekter.

For å produsere varer og tjenester som bedriftene lager, må de kjøpe varer og tjenester fra andre bedrifter i Norge, samt importere. SSBs kryssløpsmatrise viser en oversikt over leveranser mellom de 64 ulike næringene, samt gjennomsnittlig import fra hver næring i statistikken. Med bakgrunn i dette kan vi beregne den økonomiske impulsen oppover i verdikjeden.

Menons modell, ITEM, fordeler også ringvirkningsmodellene ut geografisk. Dette gjøres med en såkalt gravity-modell. Denne modellen estimerer handelsstrømmer ved å se på den geografiske avstanden mellom kommunene, samt hvor stort næringslivet i kommunen er. På denne måten finner man ut hvilke kommuner som mest sannsynlig handler gitte varer og tjenester mellom seg.

Tekstboks: Viktige analysebegreper

Verdiskaping er den merverdien bedriften skaper. Verdiskaping måles som bedriftens driftsresultat før avskrivninger og nedskrivninger (EBITDA) pluss deres lønnskostnader. Verdiskaping er en viktig størrelse i samfunnsøkonomi fordi den gjennom konsum og skatt legger grunnlag for velferd.

Sysselsetting er et annet ord for folk i arbeid. Dette er antall jobber som er registrert uavhengig av hvor stor stillingsprosent jobben har.

Årsverk tar utgangspunkt i sysselsatte, men korrigerer for hvor mye de sysselsatte faktisk jobber i løpet av et år.

Produktivitet er et mål på hvor mye verdiskaping hver sysselsatt kaster av seg. Vi finner denne størrelsen ved å beregne verdiskaping per sysselsatt.

Ringvirkninger er en beregning av hvordan en etterspørselsimpuls fra en næring fordeler seg utover resten av økonomien gjennom kjøp fra underleverandører i flere ledd.

Kryssløp er en oversikt over alle næringers kjøp fra andre næringer på nasjonalt plan.

Understøtter betyr at kjøpet fra en bedrift til en annen bedrift legger grunnlag for verdiskaping og sysselsetting i selgende bedrift.

Vidju-selskapene understøttet 270 årsverk og verdiskaping på 390 millioner kroner i 2023

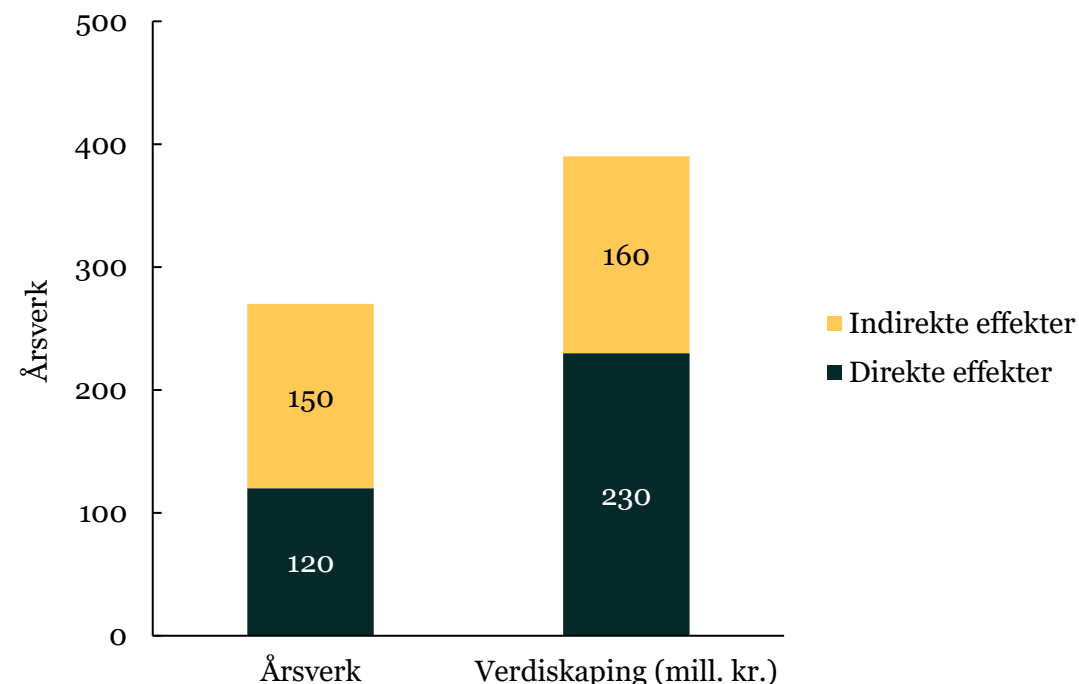
Basert på metodikken forklart tidligere, har vi beregnet ringvirkninger av driften til Vidju-selskapene i 2023. Driften betegner her de økonomiske effektene som skjer direkte i selskapene, samt de økonomiske effektene som understøttes av leveranser forbundet med selskapenes produksjon.

Samlet bidro driften i Vidju-selskapene til å **understøtte rundt 270 årsverk i 2023**, hvorav 120 av disse er sysselsatt i Vidju-selskapene. Sysselsettingseffekter fra Vidju-selskapene sine kjøp av varer og tjenester bidrar til å understøtte 150 årsverk hos leverandører og underleverandører. Disse effektene inkluderer hele Norge.

De samlede **verdiskapingseffektene fra Vidju-selskapene på 390 millioner kroner i 2023**. Av disse, var 230 millioner kroner verdiskaping i Vidju-selskapene. Videre bidro Vidju-selskapene til 160 millioner kroner i indirekte verdiskapingseffekter gjennom sine kjøp av varer og tjenester som skaper ringvirkninger i og utenfor regionen.

Figur 5: Samlede sysselsettings- og verdiskapingseffekter fra Vidju-selskapene i 2023. Kilde: Menon Economics

Vidju-selskapene bidrar med betydelige sysselsettingseffekter i Hallingdal – 210 årsverk alene i 2023

Ved hjelp av den geografiske modulen i Menons ringvirkningsmodell, har vi fordelt ringvirkningene geografisk. I tillegg har vi lagt til grunn at Bruse og Føie handler 60 prosent av varer og tjenester lokalt – dette baserer seg på informasjonsinnhenting fra intervjuer med selskapene selv. For øvrige Vidju-selskaper, har vi lagt til grunn estimert lokalandel fra Menons modell.

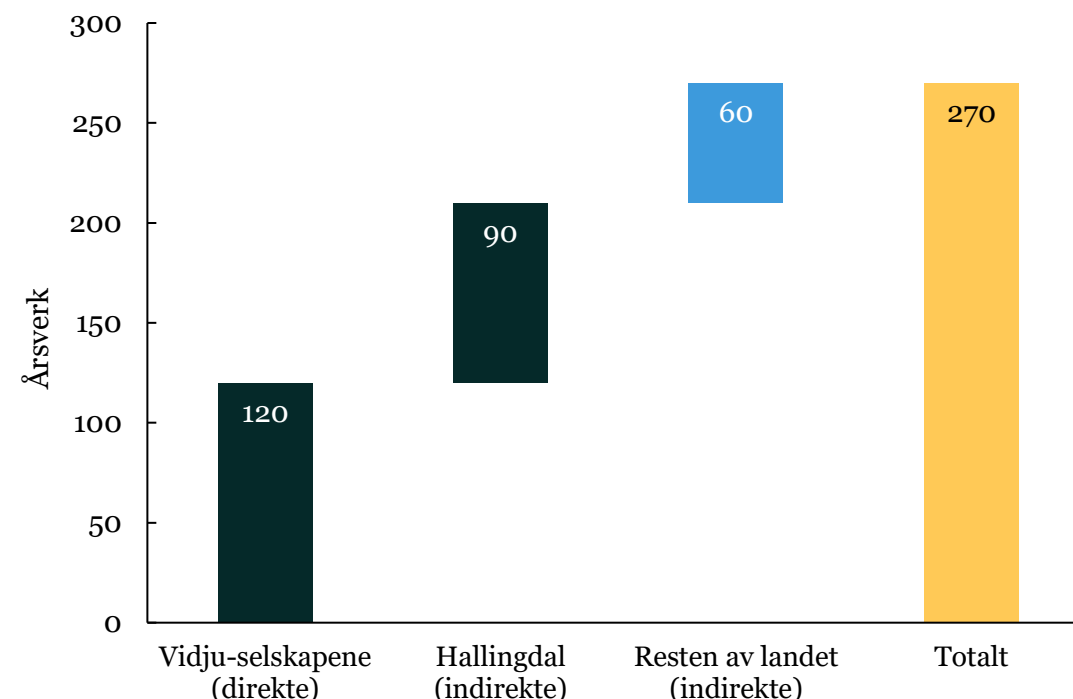
I figuren til høyre viser vi sysselsettingseffekter målt i årsverk er fordelt på de direkte effektene i Vidju-selskapene, og de indirekte effektene splittet på henholdsvis de seks Hallingdal-kommunene, og resten av landet.

Vidju-selskapene hadde om lag 120 årsverk i Hallingdal i 2023. I tillegg til dette understøtter Vidju også sysselsettingseffekter lokalt i Hallingdal gjennom deres vare- og tjenestekjøp. Samlet estimerer vi at Vidju-selskapene legger grunnlaget for 90 årsverk i Hallingdal. Det bli altså samlet **210 årsverk i Hallingdal** om man inkluderer årsverkene i Vidju-selskapene. Videre understøtter selskapene sysselsetting av 60 årsverk i resten av landet.

Betydelige lokale sysselsettingseffekter skyldes at Bruse og Føie, de to største selskapene som inngår i analysen, har betydelige vare- og tjenestekjøp fra lokale leverandører. I en leverandørkartlegging i Bruse i 2021 kom det frem at 60 prosent av leverandører var i Hallingdal. Gjennom intervjuer har det kommet frem at tilsvarende andel for Føie er om lag på samme nivå. Dette bidrar til at Vidju-selskapene har et markant fotavtrykk lokalt i Hallingdal.

Figur 6: Samlede sysselsettingseffekter fra Vidju-selskapene i 2023.

Kilde: Menon Economics

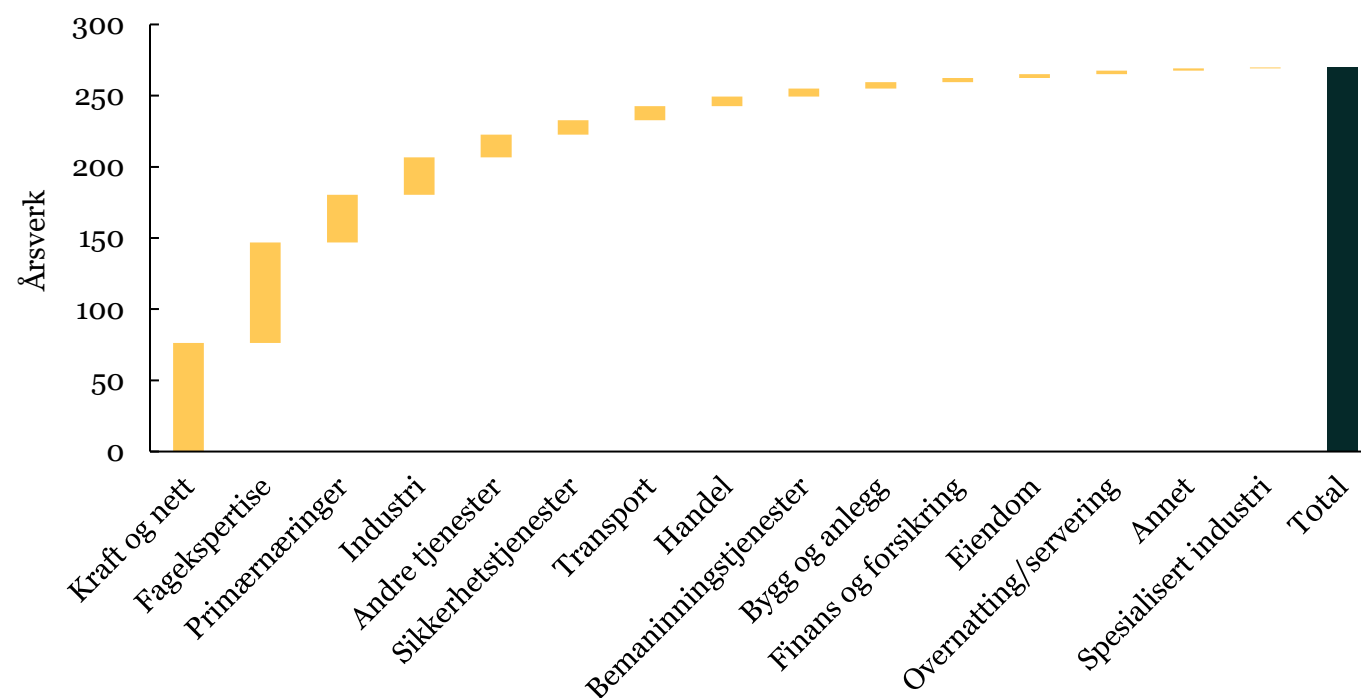

Ringvirkningene til Vidju fordeler seg på et spekter av næringer

Vidju Holding bidro i 2023, både gjennom egne ansatte og via sine leverandører og underleverandører, til sysselsetting av om lag 270 årsverk. Disse årsverkene er fordelt på tvers av flere næringer i økonomien, noe som illustreres i figuren til høyre. De største sysselsettingseffektene finnes innen kraft og nett, fagekspertise og primærnæringer, som til sammen utgjør en betydelig andel av de totale årsverkene.

Næringen «Kraft og nett» står for nær 80 årsverk, mens fagekspertisenæringen bidrar med rundt 70. Primærnæringene sysselsetter i overkant av 30 årsverk, mens industrien bidrar med i underkant av 30. Andre næringer, som tjenester, transport, bygg og anlegg, handel og overnatting/servering, står også for en del av de samlede sysselsettingseffektene, men i mindre skala.

Figur 7: Sysselsetting som er understøttet av Vidju Holding. Kilde: Menon Economics

Samfunnseffekter av Vidju

Foto: Hentet fra Karriere sine nettsider.

Kommunalt eierskap bidrar til bredere samfunnseffekter

Kommunalt eierskap kan i enkelte tilfeller skille seg fra privat eierskap, særlig når det gjelder målsettinger, perspektiver og styringslogikk. Privat markedslogikk tilsier at eiere som primært søker finansiell avkastning vil legge størst vekt på kapitaleffektivitet, noe som isolert sett bidrar til maksimering verdiskaping. For kommunalt eierskap som innebærer andre prioriteringer, for eksempel hensyn til lokale arbeidsplasser, regionale ringvirkninger eller langsiktig samfunnsutvikling er bildet litt annerledes. Dette kan gå på bekostning av maksimal kapitaleffektivitet, men samtidig gi andre samfunnsgevinster som privat eierskap ikke nødvendigvis ville vektlagt. Denne orienteringen knyttes ofte til tankesettet om *trippel bunnlinje*, der økonomi, samfunn og miljø vurderes samlet.

I praksis kan dette innebære at kommunalt eide selskaper ikke bare skal levere økonomiske resultater, men også bidra til bredere samfunnsverdier gjennom evne til å se helhet og vurdere samfunnsmessige konsekvenser. Eksempler på slike bidrag er:

- **Lokal verdiskaping:** gjennom en høy andel lokale kjøp som stimulerer næringslivet og holder verdiskapingen i regionen.
- **Kompetansearbeidsplasser:** som styrker kommunens attraktivitet for høyt utdannede og bidrar til et mer robust arbeidsmarked.
- **Samfunnssikkerhet og beredskap:** gjennom samordning på tvers av sektorer og strategiske valg som skaper robusthet over tid – også når dette kan gi lavere kortsiktig lønnsomhet.
- **Næringsutvikling og grønn omstilling:** ved å bruke nettverk, kompetanse og kapital til å fungere som pådrivere for innovasjon og samarbeid mellom offentlige og private aktører. Gjennom å se ressursgrunnlaget i regionen i sammenheng kan dette bidra til ny næringsutvikling, eksempelvis innen fornybar energi, utslippsreduksjon og bærekraftig infrastruktur.

Samtidig er det viktig å understreke at kommunalt eierskap ikke alltid gir slike effekter. Resultatene avhenger av hvordan eierskapet utøves, hvilke målsetninger som er satt, og hvordan selskapet balanserer mellom forretningsmessige og samfunnsmessige hensyn. Kommunalt

Basert på dette har vi identifisert fire sentrale samfunnseffekter Vidju-selskapene bidrar til, illustrert til høyre. I de påfølgende sidene gjennomgår vi hver av disse samfunnseffektene.

Høy andel lokale kjøp

Kompetansearbeidsplasser

Samfunnssikkerhet og beredskap

Næringsutvikling og regional tilrettelegger

Vidju-konsernet har høy andel av lokale vare- og tjenestekjøp

Høy andel lokale kjøp

Vidju har som strategisk prioritering å benytte en høy andel lokale⁴ leverandører. En større andel lokale vare- og tjenestekjøp bidrar til at **mer av verdiskapingen forblir i regionen**, noe som styrker næringslivet og understøtter sysselsetting. I tillegg gir dette økte skatteinntekter til kommunene, som igjen styrker deres økonomiske handlingsrom. Lokale innkjøp kan således fungere som en drivkraft for utviklingen av regionale bedrifter som ellers kunne hatt utfordringer med å konkurrere mot større, nasjonale aktører. Mindre kommuner har som regel et mer begrenset leverandørmarked, og andelen lokale kjøp vil derfor være lavere enn i større regioner. Likevel kan selv moderate innkjøp lokalt ha betydning i små lokalsamfunn.

Gjennom intervjuer med bedrifter i Vidju-konsernet kommer det frem at Vidju legger stor vekt på at selskapene de eier benytter lokale leverandører. Grunnen som trekkes frem knytter seg i all hovedsak til logikken beskrevet ovenfor, nemlig at det skaper positive samfunnsmessige effekter. Samtidig skjer valget av disse leverandører i visshet om at det i enkelte tilfeller kan innebære høyere kostnader.

Et eksempel er Bruse, hvor en kartlegging av leverandørkjøp viste at om lag 60 prosent kom fra lokale aktører i 2021. Dette inkluderer blant annet bruk av regionale entreprenører og montører til utbygging og vedlikehold av fibernettet. I tillegg til lokale kjøp har Bruse valgt å beholde enkelte funksjoner in-house, som de fleste tilsvarende selskaper kjøper som tjenester fra større aktører utenfor Hallingdal. Særlig gjelder dette kundeservice, som ble insourcet i 2023/24, og i noen grad også salgsfunksjoner. Dette skaper arbeidsplasser lokalt som ellers typisk ville blitt levert fra større selskaper i byer som Oslo eller Stavanger.

Strategien til Bruse står i kontrast til selskaper i samme bransje som Telenor, som i større grad har sentralisert sine innkjøpsfunksjoner og benytter leverandører nasjonalt og internasjonalt. Mens en slik strategi kan gi skalaeffekter og kostnadsbesparelser, innebærer Bruse sitt lokale fokus at en større andel av ringvirkningene materialiserer seg i Hallingdal, til fordel for både næringsliv og kommune. I tillegg har selskapet vokst betydelig, fra 5 ansatte for åtte år siden til rundt 30 i dag, og etablert et lokalt kundesenter som håndterer all kundeoppfølging i regionen.

Et annet aspekt ved lokale leverandørvalg er beredskap og forsyningssikkerhet. Kort avstand til leverandører og teknisk kompetanse som er forankret i regionen gjør at Bruse og andre selskaper står bedre rustet til å håndtere krevende situasjoner, særlig innen kritisk infrastruktur. Dermed blir lokale innkjøp ikke bare et spørsmål om verdiskaping, men også en del av selskapenes strategi for å sikre stabil drift og rask respons i krisesituasjoner.

Betydelige effekter av Vidju sin leverandørstrategi

Høy andel lokale kjøp

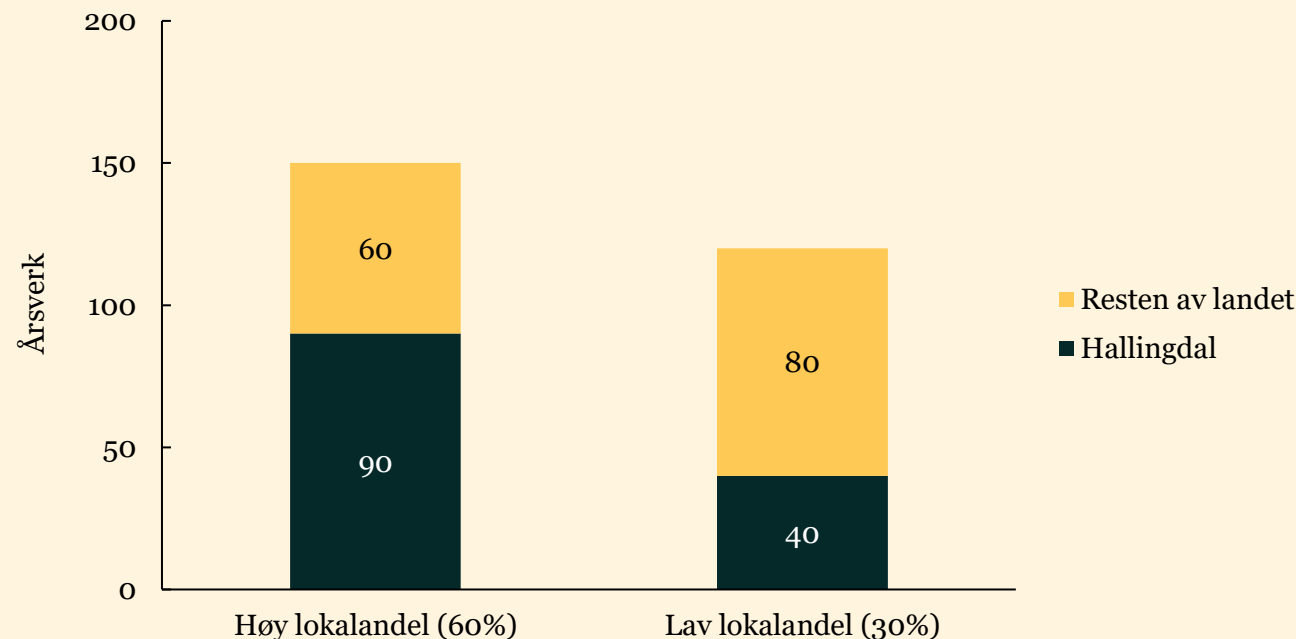

For å illustrere effekten av et høyere andel lokale leverandører, har vi gjennomført en sensitivitetsanalyse av antakelsene våre. Dette innebærer at vi spør oss selv: «hva hadde de lokale ringvirkningene vært derom vi hadde lagt til grunn en lavere lokal andel?»

Dersom vi legger til grunn at Vidju-konsernet gjør 60 prosent av sine innkjøp lokalt, bidrar virksomheten med indirekte sysselsettingseffekter tilsvarende om lag 90 årsverk i Hallingdal gjennom kjøp av varer og tjenester.⁵ I tillegg skaper konsernet rundt 60 årsverk i resten av landet. Dersom andelen lokale innkjøp derimot reduseres til 30 prosent, faller sysselsettingseffekten i Hallingdal til rundt 40 årsverk – en reduksjon på mer enn 50 prosent.

Dette illustrerer hvordan strategiske valg knyttet til bruk av lokale leverandører har direkte konsekvenser for sysselsetting og verdiskaping i regionen. En lavere innkjøpsandel innebærer derimot at en større del av verdiskapingen lekker ut av regionen, med svakere ringvirkninger for lokalsamfunnet. Satt litt på spissen kan vi altså si at Vidjus leverandørpolitikk understøtter 50 årsverk.

Figur 8: Indirekte sysselsettingseffekter fra Vidju-konsernets kjøp av varer og tjenester med høy andel lokale kjøp (dagens situasjon) versus lav andel (eksempel)

⁵ Vi har lagt til grunn 60 prosent lokalandel for Bruse og Føie, som er de største selskapene i konsernet, basert på Bruse sin kartlegging av leverandører og innsikt fra intervjuer. For øvrige virksomheter i Vidju-konsernet er lokalandeler hentet fra Menons ITEM-modell.

Vidju bidrar til å skape kompetansearbeidsplasser

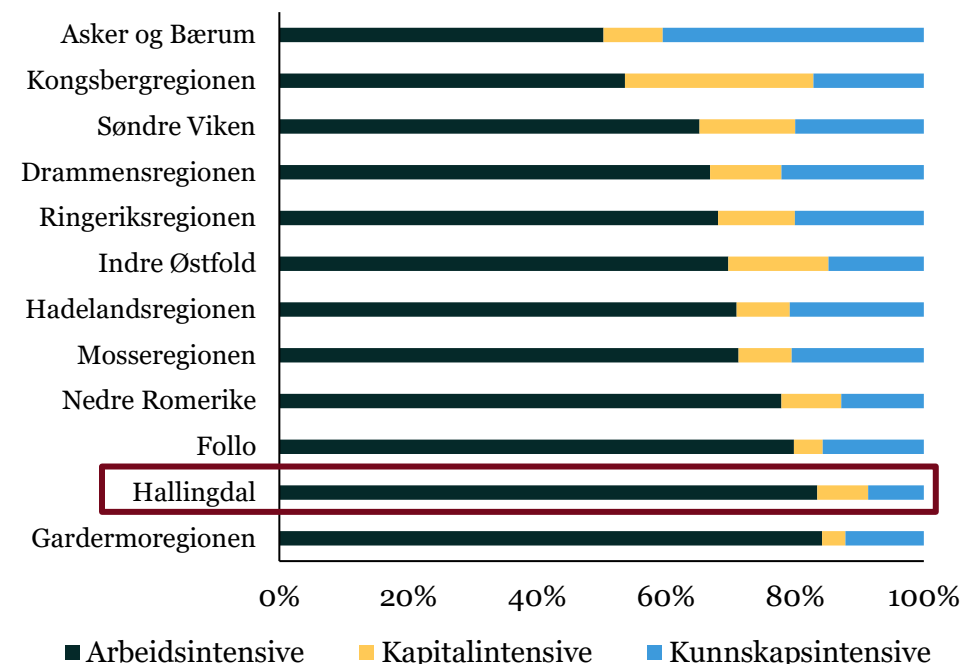

Hallingdal har i dag en lav andel sysselsetting i kunnskapsintensive næringer sammenlignet med andre kommuneregioner. Tilgangen på høyt utdannet arbeidskraft er begrenset, og rekruttering er krevende for virksomheter i små kommuner. Dette henger sammen med få kandidater lokalt og lav tilflytting.

En slik situasjon kan skape flere negative konsekvenser. Når det er få kompetansearbeidsplasser, blir det vanskelig å tiltrekke og beholde høyt utdannede. Det forsterker partnerproblematikken i små arbeidsmarkeder, gjør det vanskelig å skalere bedrifter og hindrer utvikling av lokal kompetanse. Resultatet kan bli en ond sirkel hvor synergieffekter uteblir, verdiskapingen svekkes og arbeidsmarkedet forblir sårbart og konjunkturutsatt.

Gjennom intervjuer kommer det frem at Vidju-konsernet bidrar til en motvekt av denne utviklingen. Gjennom etablering av arbeidsplasser for høyere utdannede bidrar selskapene til å styrke kompetansegrunnlaget i regionen. Bruse har for eksempel etablert et kundesenter lokalt og rekruttert flere med høyere utdanning – fra fem ansatte for åtte år siden til 30 i dag. Vidjus satsning innen fornybar energi er et annet område som skaper etterspørsel etter spesialisert kompetanse, og eierskapet i andre selskaper har gitt tiltak som stimulerer til mer bruk av høyere utdanning i regionen. Selv om slike satsninger ikke alltid gir umiddelbar bedriftsøkonomisk gevinst, kan de på lengre sikt ha betydelige ringvirkninger. De styrker grunnlaget for kunnskapsintensive arbeidsplasser, reduserer sårbarheten i arbeidsmarkedet og gjør Hallingdal mer attraktiv for høyt utdannede. Vidju spiller med dette en viktig rolle som regional utviklingsaktør, ved å bidra til samfunnsverdier utover selskapenes direkte økonomiske resultater.

Figur 9: Fordeling av sysselsetting i kommuneregioner på hhv. arbeids-, kapital- og kunnskapsintensive næringer. Kilde: Menon Economics⁷

⁶ Menon Economics (2021). Akademikere og mobilitet.

⁷ Menon Economics (2022). Mulighetsrommet for Vikens næringsliv i etterkant av korona.

Vidju bidrar til sysselsetting på alle utdanningsnivåer

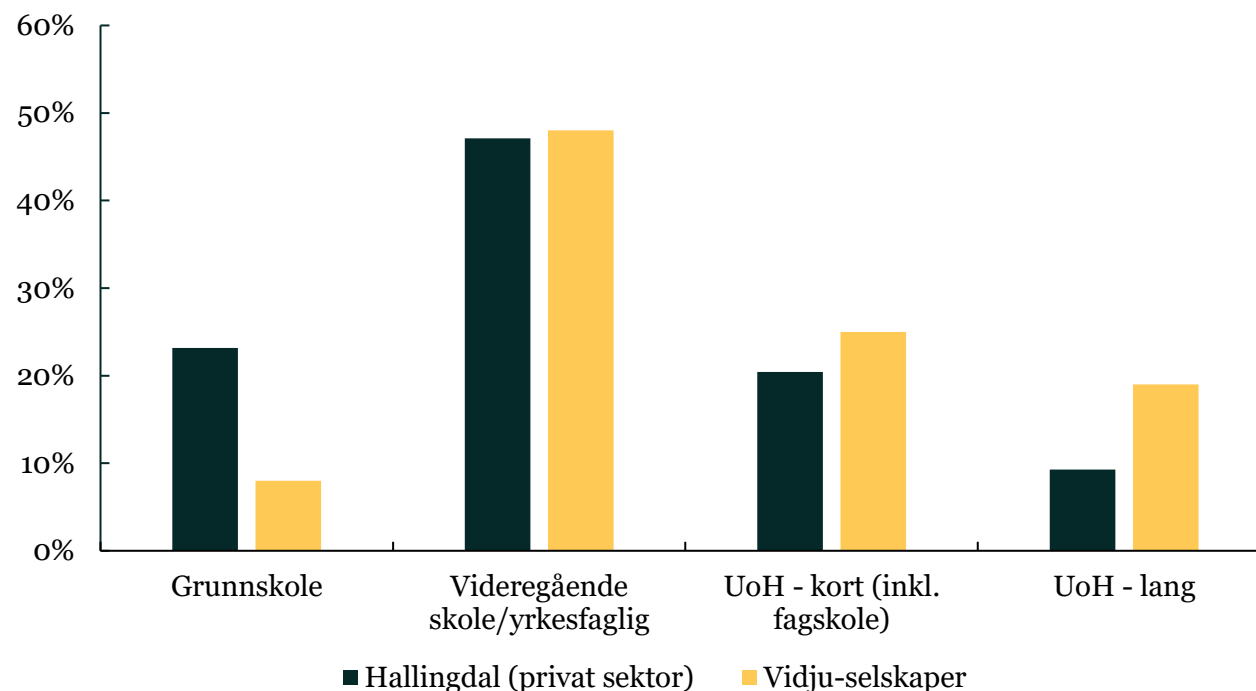
For å se på effektene av Vidjus tilstedeværelse i Hallingdal på regionen utdanningsnivå, har vi innhentet informasjon om både de ansatte i Vidju-konsernet, samt i Hallingdal under ett.

Disse er illustrert i figuren til høyre. Her ser vi at for de ansatte i Vidju (gule søyler) har 48 prosent fullført videregående eller yrkesfaglig opplæring, 44 prosent har høyere utdanning, mens de resterende 8 prosentene har grunnskole som høyeste fullførte utdanning. I de mørkegrønne søylene illustreres fordelingen av utdanningsnivået i Hallingdal som helhet. Fordelingen er estimert med utgangspunkt i utdanningsnivået i ulike næringer i Buskerud, og deretter tilpasset næringssammensettingen i Hallingdal.

Fra figuren ser vi sammenligner utdanningsnivået i Vidju-selskapene med Hallingdal som helhet, ser vi at Vidju-selskapene har en betydelig lavere andel ansatte med kun grunnskoleutdanning. Samtidig er andelen med høyere utdanning – både kort og lang universitets- og høyskoleutdanning – høyere enn i regionen generelt. Med andre ord, Vidju-selskapene etterspør i høyere grad høyt utdannet arbeidskraft.

Denne kompetanseprofilen styrker argumentasjonen om at Vidju-selskapene bidrar til å heve den samlede utdanningsprofilen i regionen og at de skaper arbeidsplasser for høyt utdannede som ellers ofte søker seg til større byområder.

Figur 10: Fordeling av utdanningsnivå i Hallingdal og Vidju-selskaper. Kilde: Menon Economics

Strategiske valg kan ha konsekvenser for samfunns-sikkerhet og beredskap

Samfunnssikkerhet og beredskap

Aktører i Vidju-konsernet leverer strøm og fiber, som er kritisk infrastruktur for både innbyggere, fritidsboligeiere, næringsliv og kommunene i regionen. Stabil tilgang på strøm og fiber er avgjørende for kommunikasjon, tjenesteyting og næringsutvikling. I Hallingdal finnes det i dag lokale montører og teknikere som kan rykke ut ved feil og avbrudd. Uten denne lokale beredskapen måtte man hentet ressurser fra sentrale Østlandet, typisk fra Oslo-området – noe som ville innebære 2,5–4 timers reisetid før feilretting kan starte. Lokal tilstedeværelse innebærer riktignok høyere kostnader i normalsituasjoner, men erfaringer – som under uværet Hans i 2023 – har vist at lokal beredskap kan være avgjørende når kriser oppstår. Selv om slike hendelser skjer relativt sjelden, viser skadehistorikk at hyppigheten har økt de siste årene (se tekstboks øverst til høyre). Den reelle verdien av lokal beredskap må derfor vurderes i lys av både de økte kostnadene i normalsituasjoner og de betydelige gevinstene når kriser inntreffer.

Disse gevinstene handler ikke bare om redusert nedetid for privatpersoner, men også for næringsliv og kommuner som er avhengige av høy oppetid på kritisk infrastruktur som strøm- og fibernett for helse- og omsorgstjenester, digital undervisning og sikker kommunikasjon i beredskapssituasjoner.

Hyppigheten av naturskader

Naturskadestatistikken (NASK) viser antall registrerte skader som følge av naturhendelser. Hyppigheten av krisesituasjoner som påvirker lokal beredskap og infrastruktur har hittil vært lav i Hallingdal. Tallene indikerer imidlertid at skadeomfanget har økt noe over tid både nasjonalt og i Hallingdal (se vedlegg 3). En økning i antall registrerte hendelser betyr ikke nødvendigvis at skader som direkte rammer kritisk infrastruktur blir flere, men utviklingen gir en indikasjon på økt risiko.

Nytteverdien av lokal beredskap

God lokal beredskap og effektiv håndtering av infrastruktur kan ha stor betydning når kriser oppstår. Dersom infrastrukturen raskt kommer tilbake i normal drift, reduseres folgeeffektene for både næringsliv og befolkning. Dette er i tråd med funnene i DSBs KIKS-rapport, som viser at bortfall av strøm, elektronisk kommunikasjon eller annen kritisk infrastruktur raskt får ringvirkninger for andre samfunnsfunksjoner – fra helse- og omsorgstjenester til vannforsyning og finansielle systemer.⁸

Lokal kapasitet til å håndtere slike hendelser bidrar derfor ikke bare til kontinuitet i tjenestene, men også til å opprettholde tilliten i lokalsamfunnet – både under krisen og i normalsituasjoner, der befolkningen opplever trygghet i visshet om at beredskapen fungerer. Det er utfordrende å tallfeste kostnadsbesparelsen ved lokal beredskap, men naturhendelser av vesentlig omfang har vist seg å ha svært høye kostnader. DSBs evaluering av ekstremværet Hans anslår direkte kostnader opp mot 7 milliarder kroner, i tillegg til vesentlige indirekte konsekvenser.⁹

⁸ DSB (2016). Samfunnets kritiske funksjoner

⁹ DSB (2024). Evaluering av ekstremværet Hans – forebygging, beredskap og håndtering.

Vidju har bidratt til bostedsattraktivitet

Vidju har på ulike måter bidratt til å gjøre Hallingdal mer attraktiv som bostedsregion. Gjennom intervjuer kommer det frem at satsingen på fiberutbygging og stabil infrastruktur har gitt regionen tilgang til digitale løsninger som muliggjør hjemmekontor, hyttekontor og mer fleksible arbeidsformer. Dette senker terskelen for å bosette seg i mindre kommuner uten å gå på akkord med moderne arbeidsbehov.

Et særtrekk ved Vidjus strategi er at fiber er bygget ut i hele regionen, også i områder hvor bedriftsøkonomiske hensyn isolert sett ikke ville forsvart investeringen. Denne tilnærmingen gir lik tilgang til digital infrastruktur, styrker attraktiviteten også i mer perifere deler av regionen og legger til rette for næringsvekst i en stadig mer digitalisert hverdag.

Tilgangen på relevante jobber for høyt utdannede er samtidig avgjørende for både enkeltpersoner og lokalsamfunnets utvikling. I små kommuner er arbeidsmarkedet sårbart, med få alternative arbeidsgivere, og partnerens jobbmuligheter blir ofte en kritisk faktor for bosetting. Når Vidju etablerer flere kompetansearbeidsplasser, øker det tryggheten for familier som ønsker å etablere seg i regionen.

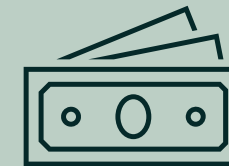
Bidrag til næringsutvikling og rollen som regional tilrettelegger

Vidju har en rolle som regional pådriver i Hallingdal, der konsernet kombinerer kapital, kompetanse og nettverk for å realisere prosjekter som ellers vanskelig ville latt seg gjennomføre. De har en kobler-funksjoner mellom kommuner, næringsliv og eksterne partnere, og har i så måte bidratt til å se regionens ressurser i sammenheng og utløse verdiskaping på nye områder.

Dette inkluderer samarbeid med næringsaktører som Defa, pilotprosjekter innenfor fornybar energi, etablering av næringshage og deltakelse i innovasjonsnettverk. Slik har Vidju fungert som en katalysator for både etablering av nye bedrifter og utprøving av ny teknologi. På denne måten har konsernet bidratt til å motvirke næringsmessig konsentrasjon regionen, og lagt grunnlag for en mer robust og fremtidsrettet næringsstruktur. Andre eksempler hvor Vidju har vært en pådriver er i oppstartsselskapet Upstream som vil bygge et oppdrettsanlegg i Kleivi Næringspark.

En sentral del av denne rollen er evnen til å koble sammen aktører og ressurser. Gjennom personer med spesialisert kompetanse, tilgang til relevante nettverk og lokalt engasjement, har Vidju kunnet mobilisere både kapital og kunnskap. Samtidig innebærer denne modellen en viss sårbarhet: avhengigheten av nøkkelpersoner gjør at kontinuitet og godt samspill mellom eierkommuner, konsernledelse og næringslivet er avgjørende for videre utvikling. Det er med andre ord ikke gitt at denne modellen kan implementeres andre steder. Uten drevne enkeltpersoner med inngående kjennskap til ressurstilfanget i regionen, hadde ikke nødvendigvis Vidju lyktes med å ta denne rollen.

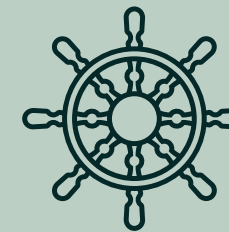
Vidju-konsernet har særlig tatt posisjon innenfor grønne satsinger, der de utforsker helhetlige og bærekraftige løsninger innenfor sine kunnskapsområder. Disse initiativene kan bidra til å redusere regionens sårbarhet ved å diversifisere næringslivet og skape nye arbeidsplasser innenfor fremvoksende, bærekraftige næringer. I tillegg kan de grønne satsingene bidra til å redusere klimagassutslipp. Gjennom å kombinere økonomiske muskler, kompetanse og nettverk, har Vidju dermed etablert seg som en nøkkelaktør i arbeidet med å styrke Hallingdals attraktivitet og langsiktige verdiskaping.

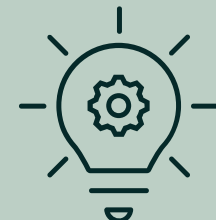
Kapital

Nettverk

**Styrings-
kompetanse**

**Kunnskap
og erfaring**

Vidju-selskapene øker tilbudet av arbeidsplasser i spesifikke næringer

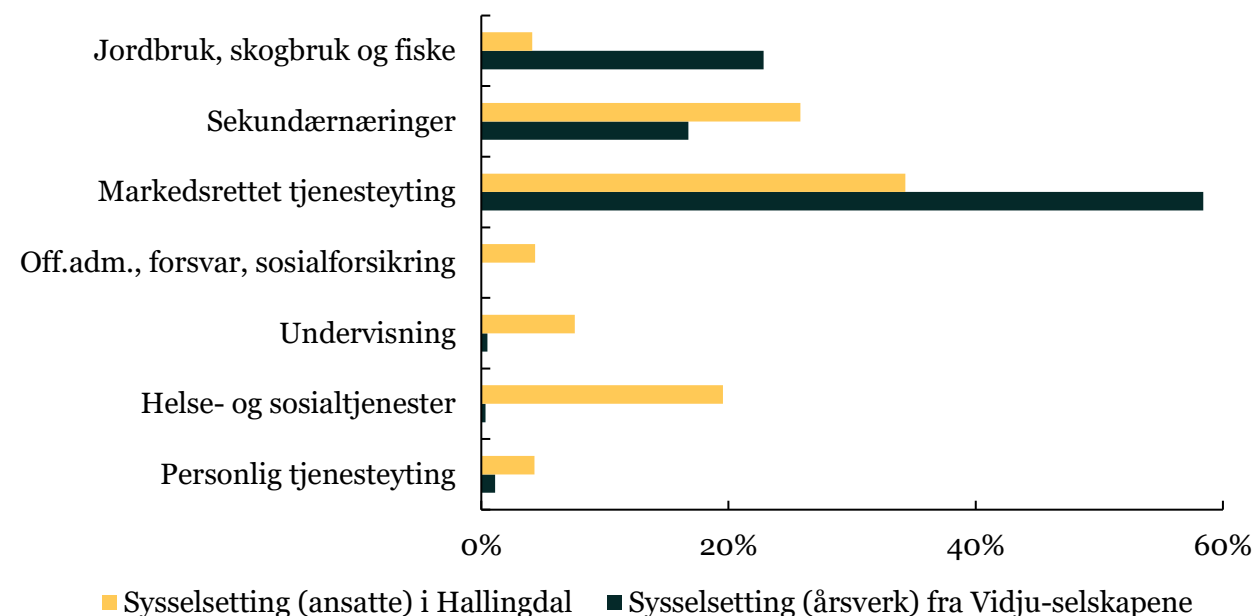

I figuren illustreres antall årsverk som Vidju-selskapene bidrar til. Ser vi nærmere på næringsfordelingen, fremgår det at årsverkene i hovedsak skapes innen jordbruk, skogbruk og fiske, sekundærnæringene og markedsrettet tjenesteyting. Sammenlignet med Hallingdal som helhet, skiller Vidju-selskapene seg særlig ut ved å tilby arbeidsplasser innenfor markedsrettet tjenesteyting. Dette er næringer som typisk har høy produktivitet og lønnsnivå.

Innen denne brede næringskategorien er det spesielt underområdene «informasjon og kommunikasjon» samt «teknisk- og forretningsmessig tjenesteyting» som utgjør en tydelig forskjell. Disse næringene er i liten grad representert i Hallingdal for øvrig, men Vidju-selskapene skaper her nye og mer kunnskapsintensive arbeidsplasser.

At Vidju-selskapene etablerer slike arbeidsplasser styrker tidligere argumenter om at Vidju bidrar til økt næringsmessig bredde og styrket rekruttering av høyt utdannet arbeidskraft. På lengre sikt kan det også bidra til å redusere Hallingdals avhengighet av tradisjonelle næringer, og dermed gi en mer robust regional næringsstruktur.

Figur 11: Sysselsetting i Hallingdal og Vidju-selskaper, fordelt på næringer. Kilde: Menon Economics⁹

Vedlegg

V.1

Intervjuobjekter

V.2

Befolkningsutvikling og sentralitet

V.3

Naturskadehistorikk

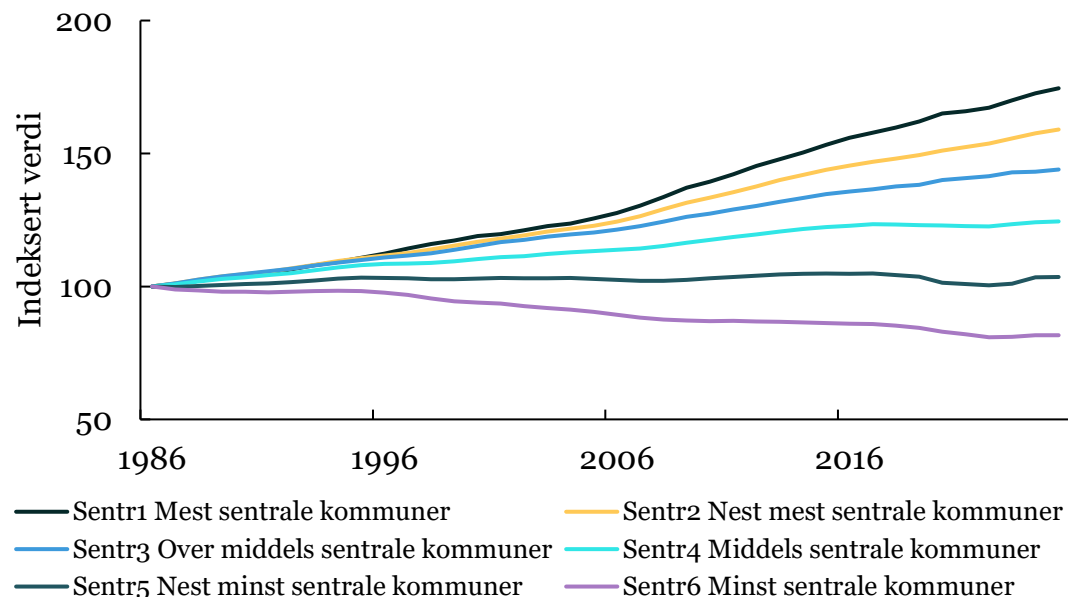
Vedlegg 1: Intervjuobjekter

Navn	Selskap	Stilling
Svein Solhjell	Bruse	Daglig leder
Knut Arne Gurigard	Regionrådet for Hallingdal	Tidligere daglig leder
Helge Torsgard	Hallingdal Trepellets	Daglig leder
Audun Grynning	Vidju Holding og Føie	Daglig leder
Pål Rørby	Hemsedal kommune	Ordfører
Torgrim Bleiktvedt	Bleiktvedt AS	Daglig leder

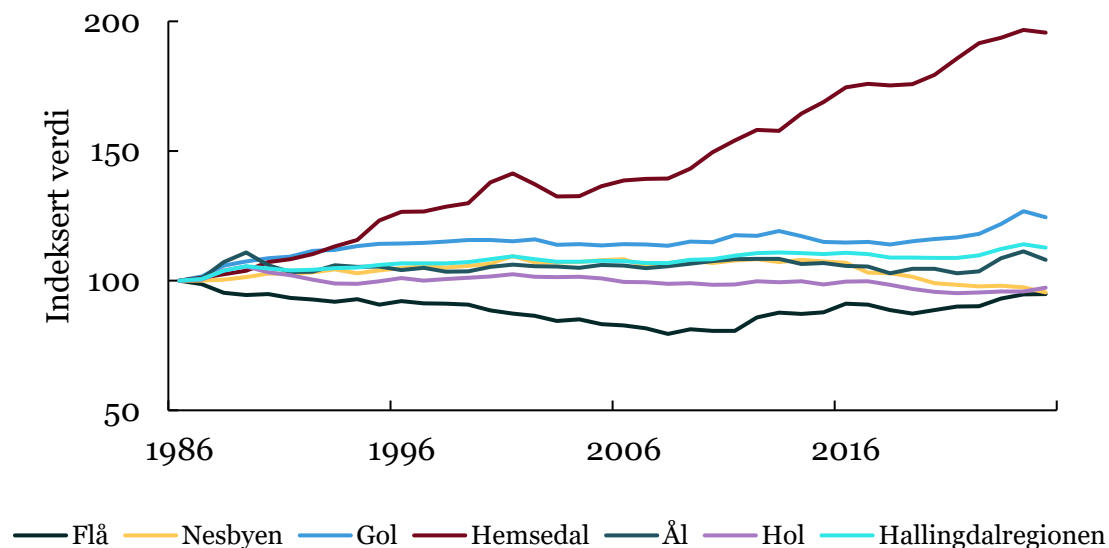
Vedlegg 2: Befolkningsutvikling og sentralitet

Grafen nederst til venstre viser befolkningsutviklingen i kommuner med ulik sentralitet. Sammenligner vi denne utviklingen med kommunene i Hallingdal, som primært har sentralitetsgrad 5, ser vi at Flå, Nesbyen og Hol har hatt en befolkningsvekst under gjennomsnittet for kommuner med samme sentralitet, mens Gol, Hemsedal og Ål ligger over gjennomsnittet. Samlet sett ligger Hallingdal om lag 10 prosent over gjennomsnittlig befolkningsvekst for kommuner med sentralitetsgrad 5, og rundt 3 prosent over dersom man ser bort fra Hemsedal.

Figur 12: Gjennomsnittlig befolkningsvekst i kommuner, fordelt på sentralitet. 1986-2025. Kilde: Menon Economics

Figur 13: Befolkningsvekst i kommunene i Hallingdal. 1986-2025. Menon Economics.

Vedlegg 3: Naturskadestatistikk

Figuren viser en oversikt over skader som følge av naturhendelser som storm, stormflo, flom, skre og jordskjelv. Figuren viser at det har vært en liten økning i antall skader over tid, noe som kan bety økt hyppighet i naturkatastrofer som kan påvirke kritisk infrastruktur. Merk at skadeomfanget til Norge som helhet er vist på venstre akse, og skadeomfanget til Hallingdal er vist på høyre akse, noe som gjør at skadeomfanget som andel av det totale skadeomfanget i Norge kan fremkomme som større en det er.

Figur 14: Skadeomfang som følge av naturhendelser fra 1980-2025. Kilde: NASK, bearbeidet av Menon Economics.

